

Asiakasmaksukatot on yhdistettävä

OECD:n vertailun (2017) mukaan asiakasmaksujen (10%) ja muun yksityisen rahoituksen osuus terveydenhuollon maksuissa on Suomessa korkeampi kuin muissa Pohjois- ja Länsi-Euroopan maissa (yhteensä 26% kokonaismenoista).

Asiakkailla on kolme korkeaa maksukattoa, jotka ovat: terveyspalvelut, lääkkeet ja Kela-matkat. Ikäihmiset käyttävät muuta väestöä enemmän terveyspalveluita, jolloin korkeat maksukatot ja omavastuut rasittavat heidän talouttaan muuta väestöä enemmän.

Ikäihmisten taloudelliseen tilanteeseen voidaan vaikuttaa alentamalla asiakasmaksuja ja vaikuttamalla lääkekorvauksiin.

Toivomme eduskunnan käsittelyssä olevan lakiesityksen sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakasmaksuista (HE 129/2020) etenevän nopeasti, koska se olisi parannus nykytilanteeseen. Maksukattomuutosten ohella maksujen jaksotus aiheuttaa ongelmia vähävaraisille koska vuodenvaiheen jälkeen omavastuu on 100 % katton asti. Kalenterivuositain tapahtuvan jaksotuksen sijaan voitaisiin ottaa käyttöön liukuva 12 kuukauden jakso.

Osa kansalaisista ajautuu taloudelliseen ahdinkoon korkeiden sosiaali- ja terveydenhuoltomaksujen vuoksi. Voimassa olevan asiakasmaksulain 11 § antaa kunnalle harkinnanvaraisen mahdollisuuden alentaa asiakasmaksua tai jättää maksun kokonaan perimättä, jos asiakkaan taloudellinen tilanne on heikko. Lakia on sovellettu vain vähän. Lain tunnettavuutta pitää parantaa. Tarvittaessa asiakasmaksulain 11§ velvoittavuutta pitää vahvistaa.

Asiakasmaksulain 11§ soveltaminen tulisi olla ensisijainen suhteessa toimeentulotuen hakemiseen, joka on vasta viimesijainen toimeentuloturvan muoto. Osa eläkeläisistä säästää terveyskuluistaan selviytyäkseen muista menoista. Näin ei asia saisi olla.

Ehdotamme, että palvelu-, matka-, ja lääkemaksukatot yhdistetään yhdeksi maksukatoksi, jonka taso on korkeintaan kuukaudessa maksettavan takuueläkkeen suuruinen.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry – Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf

Helsinki 9.10.2020

OLE NORRBACK

Ole Norrback

EETU-PIO:n puheenjohtaja 2020

BERIT DAHLIN

Berit Dahlin

EETU-PIO:n sihteeri 2020

Eläkeliitto ry

puheenjohtaja Raimo Ikonen
toiminnanjohtaja Anssi Kemppe

Eläkeläiset ry

puheenjohtaja Martti Korhonen
toiminnanjohtaja Jan Koskimies

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

puheenjohtaja Simo Paasilta
toiminnanjohtaja Timo Kokko

Kansallinen senioriliitto ry

puheenjohtaja Anneli Taina
toiminnanjohtaja Matti Niiranen

Kristillinen Eläkeliitto ry

puheenjohtaja Leea Hiltunen
toiminnanjohtaja Päivi Kyyrö

Svenska pensionärsförbundet rf

puheenjohtaja Ole Norrback
toiminnanjohtaja Berit Dahlin

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry on kuuden valtakunnallisen eläkeläisjärjestön yhteistyöelin. Sen jäsenjärjestöt ovat Eläkeliitto, Eläkeläiset, Eläkkeensaajien Keskusliitto, Kansallinen senioriliitto, Kristillinen Eläkeliitto ja Svenska pensionärsförbundet. Järjestöjen yhteinen jäsenmäärä on 300 000. Vuonna 2020 puheenjohtajajärjestö on Svenska pensionärsförbundet.